

Nr 41.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1915 kl. 9 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande angående beräkning av bevil- ningarna för år 1916.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Nilsson i Bonarp, Bergström, frih. Fleming, Bäckström, Jespersion, Sandler, Rune, Källman, Jonsson i Hökhult, Elof Ljunggren, Danström, Forssman, Karlsson i Fjäl och Lithander.

Enligt det statsrådsprotokoll, varav utdrag åtföljt Kungl. Maj:ts till innevarande riksdag avlåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behov, har chefen för finansdepartementet vid behandlingen av frågan om beräkandet av statsverkets inkomster år 1916 inledningsvis anfört följande:

»På grund av de i följd av den inträdda världskrisen rådande, utomordentliga förhållanden, varunder förslag till statsreglering nu upp- rättas, torde det tillåtas mig att, innan jag ingår på beräkning av de särskilda statsinkomsterna, få något beröra vissa allmänna grunder för statsregleringen, varvid jag först vill uppehålla mig vid inkomstsidan.

Även under normala förhållanden är det givetvis en vanskelig sak att för ett kommande budgetsår verkställa en tillförlitlig beräkning av statsverkets inkomster. Dessa svårigheter stegras uppenbarligen, när beräkningen uppgöres, medan vi ännu befinna oss mitt uppe i en kris, som omfattar både det politiska och det ekonomiska livet i större delen av den civiliserade världen och vars varaktighet ingen kan med visshet förutse.

Att framtiden kan komma att rubba resultatet av även de omsorgsfullaste beräkningar, är emellertid icke något för den nuvarande situationen egendomligt. Vid uppgörande under normala förhållanden

av förslag till statsreglering kan man ej taga i betraktande möjligheten, att under det budgetsår, statsregleringen avser, inträder en politisk och ekonomisk världskris. Lika litet bör man nu utgå ifrån antagandet, att den kris, som vi uppleva, skall erhålla en längre varaktighet, än för närvarande synes rimligt och sannolikt. Jag torde därför vara berättigad att till grund för inkomstberäkningarna lägga den förutsättningen, att den nuvarande världskrisens verkningar på våra statsinkomster i stort sett och med fränseende av 1916 års — huvudsakligen på de skattdragandes inkomster under år 1915 beroende — inkomst- och för-mögenhetsskatt åtminstone icke skall sträcka sig utöver innevarande år.

Med denna utgångspunkt kan jag godkänna den metod, statskontoret följt vid beräkningen av statsverkets inkomster; och jag vill redan nu omförmäla, att jag icke kommer att avvika från statskontorets förslag annat än i några fall, då jag därtill har anledningar, som statskontoret icke kunnat vid förslagets avgivande känna.

De inkomstitlar, vilka jag anser böra beräknas till annat belopp än vad statskontoret föreslagit äro stämpelskatten, brännvinsförsäljningsmedlen, inkomsten av tobaksmonopolet och telegrafverkets inkomster. Jag återkommer härtill längre fram, men vill redan här tillkännagiva, att jag ämnar föreslå en högre beräkning av dessa inkomstitlar.

I syfte vidare att under år 1916, då såväl den utländska som den inländska låne marknaden med all sannolikhet kommer att bliva mycket ansträngd, i möjligaste mån nedbringa statsverkets lånebehov för utgifter till kapitalökning, kommer jag att föreslå att för budgeten tagas i anspråk i något större omfattning än hittills varit vanligt kapitaltillgångar, som icke äro behövlige för de ändamål, vartill de ursprungligen avsetts.

Vid bifall till nu antydda förslag kommer man beträffande budgetens inkomstsida till en slutsumma, som, värnskatte- och lånemedlen oräknade, uppgår till 288,597,236 kronor.»

Utskottet.

Departementschefen har sålunda vid beräkningen av statsverkets inkomster av bevillningarna under år 1916 utgått från förutsättningen, att i huvudsak normala förhållanden då skola hava inträtt. Då det undandrager sig varje noggrannare beräkning, huru de rådande förhållandena komma att utveckla sig även under en näraliggande framtid, har utskottet icke ansett sig kunna ifrågasätta någon avvikelse från den sålunda uppställda förutsättningen, utan måste inskränka sig till en allmän reservation med avseende å hållbarheten av de gjorda beräkningarna.

Utskottet går nu att jämlikt 40 § riksdagsordningen avgiva förslag till beräkning av de särskilda bevillningarnas belopp för år 1916 vid tillämpning av gällande eller vid innevarande riksdag fastställda grunder; varande här nedan de särskilda bevillningarna upptagna i den ordning, vari de förekomma i den till innevarande riksdag avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov, varjämte de av Kungl. Maj:t i särskilda propositioner (resp. nr 197 och 113) under namn av krigskonjunkturskatt och tobaksskatt sedermera föreslagna bevillningarna införts den förra omedelbart efter bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter och den senare omedelbart efter brännvinsförsäljningsmedlen.

1:o.

Inkomst- och förmögenhetsskatten.

I skrivelse den 12 december 1914 med inkomstberäkning för år 1916, vilken skrivelse finnes bilagd förberörda proposition angående statsverkets tillstånd och behov, har statskontoret rörande inkomst- och förmögenhetsskatten uppgivit, att denna bevillning, som år 1912 influtit med 35,261,170 kronor och år 1913 med 39,838,756 kronor, enligt från Kungl. Maj:ts befallningshavande inkomna uppgifter för år 1914 uttaxerats med 44,171,718 kronor.

I fråga om beräkningen av den under förevarande skattetitel för år 1916 påräkneliga inkomsten har statskontoret meddelat följande. Denna inkomst berodde i främsta rummet på långvarigheten av det nu pågående kriget, av vilket Sverige rönte en stark, i ekonomiskt hänseende deprimerande inverkan. Naturligtvis finnes ingen möjlighet att förutse tidpunkten, när det av krigstillståndet rubbade jämviktsförhållandet komme att återställas. Den beräkning, som nu föreläge för statskontoret, kunde emellertid icke verkställas med mindre något antagande i nyssnämnda hänseende finge göras, och statskontoret ville därför vid beräkningen utgå från antagandet, att ungefär vid mitten av år 1915 en återgång till mera normala förhållanden komme att inträda. Med denna utgångspunkt beräknade statskontoret för år 1916 inkomst- och förmögenhetsskatten till i runt tal 39,000,000 kronor.

Statskontoret har därvid beräknat avkortningarna under år 1916 till $1\frac{1}{2}$ procent av det för år 1915 debiterade, till 39,500,000 kronor uppgående skattebeloppet eller i runt tal till 600,000 kronor samt i övrigt anfört följande. Med hänsyn till förhållandena under år 1914, för vilket år antagits fem krigsmånader, hade 1914 års senare riksdag beräknat en minskning under år 1915 av 4,500,000 kronor i det för år 1914 taxerade skattebeloppet. Utgående från samma taxerade belopp finge man då för första hälften av år 1915 beräkna en skatteminskning under år 1916 av $\frac{6}{5} \times 4,500,000 = 5,400,000$ kronor. Droge man detta belopp jämte det förut beräknade avkortningsbeloppet, 600,000 kronor, från det år 1914 taxerade beloppet, som kunde avrundas till 44,200,000 kronor, komme man till ett belopp av 38,200,000 kronor. Man hade då icke tagit någon hänsyn till den ökning, som den normala utvecklingen medförde, och som uppginge till mera än 3,000,000 kronor om året. Nyss beräknade belopp syntes därför utan fara kunna avrundas till 39,000,000 kronor.

Med angivna belopp, 39,000,000 kronor, har ock denna inkomsttitel upptagits i Kungl. Maj:ts förevarande förslag till riksstat för år 1916.

Utskottet.

Bevillningsutskottet har från statskontoret inhämtat, att den debiterade inkomsten av ifrågavarande skatt för år 1914 uppgått till 44,222,488 kronor 2 öre, samt att, efter avdrag av avkortningar och restitutioner samt skillnaden mellan vid 1914 års början och slut utestående skattebelopp, den behållna inkomsten av skatten belöpt sig till 43,122,846 kronor 99 öre. Det verkligen influtna beloppet lär kunna approximativt uppskattas till 43 miljoner kronor.

Utskottet, som funnit de av statskontoret gjorda beräkningarna giva stöd åt det föreslagna beloppet, hemställer sålunda,

att inkomst- och förmögenhets-
skatten må för år 1916 beräknas
till kronor..... 39,000,000:—

Transport kronor 39,000,000:—

Transport kronor 39,000,000: —

2:0.

Bevillning av fast egendom samt av inkomst.

Statskontoret har anfört, att denna bevillning — vilken i riksstaten för år 1915 var upptagen till 1,550,000 kronor — enligt från Kungl. Maj:ts befallningshavande inkomna uppgifter i taxeringslängderna för år 1914 debiterats med 1,809,192 kronor, av vilket belopp, enligt erfarenheten från föregående år, omkring 100,000 kronor torde komma att avkortas. Vid sådant förhållande och med hänsyn tagen jämväl till de förhållanden, som vid beräkning av föregående skattetitel omförmälts, har statskontoret hemställt, att nu förevarande titel i 1916 års riksstat måtte varda upptagen med oförändrat belopp 1,550,000 kronor, till vilket belopp i sådant fall även det å sjunde huvudtiteln anvisade extra ordinarie anslaget »Bidrag till landsting och städer, som ej deltaga i landsting» finge upptagas.

I överensstämmelse härmed har denna inkomsttitel upptagits i förslaget till riksstat.

Enligt utskottet från statskontoret meddelade uppgifter hava för år 1914 den debiterade inkomsten av ifrågavarande skattetitel uppgått till 1,816,255 kronor 90 öre och, efter avdrag av avkortningar och restitutioner samt skillnaden mellan vid 1914 års början och slut utestående skattebelopp, den behållna inkomsten av skattetiteln belöpt sig till 1,724,751 kronor 44 öre.

Utskottet hemställer,

att bevillningen av fast egendom samt av inkomst må för år 1916 beräknas till..... kronor 1,550,000: —
 Transport kronor 40,550,000: —

Utskottet.

Transport kronor 40,550,000:—

3:o.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Statskontoret har härom anfört:

»Under denna titel sammanfattas de särskilda avgifter, som enligt nådiga förordningen den 23 oktober 1908 erläggas av vissa handlande och handelsexpediter samt för vissa offentliga föreställningar, varförutom hit även föras avgifter för rättigheter till skogsfång och kolningsfrihet på allmänningar.

De särskilda avgifter, som sålunda innefattas under ovanstående titel, hava enligt räkenskaperna uppdebiterats med:

	1911	1912	1913
För rättighet till skogsfång och kolningsfrihet på allmänningar	1,439	2,389	1,439
Av vissa handlande och handelsexpediter	261,200	252,800	260,780
För vissa offentliga föreställningar	70,056	77,141	79,547
Summa	332,695	332,330	341,766

Statskontoret föreslår, att titeln må för år 1916 upptagas med oförändrat belopp, 300,000 kronor.»

Med detta belopp har denna inkomsttitel ock ingått i förevarande förslag till riksstat.

Utskottet.

Bevillningsutskottet, som från statskontoret inhämtat, att ifrågavarande inkomst under år 1914 debiterats med 306,450 kronor 19 öre och att, efter avdrag av avkortningar och restitutioner samt skillnaden mellan vid 1914 års början och slut utestående skattebelopp,

Transport kronor 40,550,000:—

Transport kronor 40,550,000: —
den behållna inkomsten av ifrågavarande skattetitel uppgått till 305,846 kronor 58 öre, hemställer ävenledes,

att bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter må för år 1916 beräknas till..... kronor 300,000: —

4:o.

Krigskonjunkturskatt.

Genom en den 30 april 1915 dagtecknad proposition, nr 197, har Kungl. Maj:t, under åberopande av det utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, som bilagts propositionen nr 196 med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt, föreslagit riksdagen, bland annat, att, under förutsättning av bifall till sistnämnda proposition, besluta, att å inkomstsidan i 1916 års riksstat omedelbart efter bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter uppföra under titeln »krigskonjunkturskatt, *bevillning*» ett belopp av 7,200,000 kronor.

Enligt det av Kungl. Maj:t framlagda författningsförslaget skulle krigskonjunkturskatt erläggas under förutsättning, bland annat, att den skattskyldige under året för inkomst- och förmögenhetsskatt taxerats till belopp, som efter avdrag av däri ingående förmögenhetsdel, uppginge till minst 15,000 kronor. Samma förslag innehöll även bestämmelsen, att krigskonjunkturskatt skulle utgå med tolv procent av det taxerade belopp, varmed inkomst, för vilken krigskonjunkturskatt skulle utgöras, överstege medeltalet av motsvarande, åren 1913 och 1914 taxerade inkomster (*merinkomst*).

Rörande det utbyte, som nämnda skatt kunde väntas giva, yttrade chefen för finansdepartementet till senast omförmälda statsrådsprotokoll följande:

Transport kronor 40,850,000: —

Transport kronor 40,850,000: —

»Det är uppenbarligen icke möjligt att angiva några detaljerade siffror rörande omfattningen av den verk-samhet, som det nu ifrågasättes att beskatta. Följakt-ligen är det ock synnerligen vanskligt att verkställa några exakta beräkningar i fråga om resultatet av en beskattning av de extra ordinära vinsterna; och man måste i förevarande avseende nöja sig med rena sannolikhetsberäkningar. Emellertid hava de undersökningar, jag verkställt, givit stöd för det antagandet, att sam-manlagda beloppet av de krigskonjunkturvinster, som i vårt land intjänas, säkerligen icke understiger 50,000,000 kronor utan med större sannolikhet uppgår till en väsentligt högre summa. Ett belopp av 80,000,000 kronor torde ingalunda vara uteslutet. Med hänsyn till dels den av mig förordade anordningen av krigskonjunktur-skatten, varigenom en del, huvudsakligen smärre krigs-konjunkturvinster, skulle undantagas från beskattning, dels ock den omständigheten att själva taxeringsresul-tatet är svårberäkneligt, torde försiktigheten bjuda att beräkna det belopp, som kommer att bliva föremål för verklig effektiv beskattning, rätt nära den nyss angivna minimisumman. I anslutning härtill och med iakttag-ande av den av mig föreslagna skattesatsen av tolv procent har jag trott mig kunna uppskatta utbytet av krigskonjunkturskatten för båda beskattningsåren 1914 och 1915 till sammanlagt 7,200,000 kronor.»

Riksdagen har numera dels sänkt ovannämnda, såsom minimigräns för skyldighet att erlægga krigs-konjunkturskatt föreslagna taxerade inkomstbelopp 15,000 kronor till 10,000 kronor, dels ock beslutat, att krigs-konjunkturskatt skall utgå med följande procent av merinkomstens taxerade belopp:

Transport kronor 40,850,000: —

Transport kronor 40,850,000: —

Inkomstgrupp kr.	Skatteprocent
1,000 — 4,900	12
5,000 — 9,900	12 ¹ / ₄
10,000 — 14,900	12 ¹ / ₂
15,000 — 19,900	12 ³ / ₄
20,000 — 24,900	13
25,000 — 29,900	13 ¹ / ₄
30,000 — 34,900	13 ¹ / ₂
35,000 — 39,900	13 ³ / ₄
40,000 — 44,900	14
45,000 — 49,900	14 ¹ / ₄
50,000 — 59,900	14 ¹ / ₂
60,000 — 79,900	14 ³ / ₄
80,000 — 99,900	15
100,000 — 119,900	15 ¹ / ₄
120,000 — 139,900	15 ¹ / ₂
140,000 — 159,900	15 ³ / ₄
160,000 — 179,900	16
180,000 — 199,900	16 ¹ / ₄
200,000 — 219,900	16 ¹ / ₂
220,000 — 239,900	16 ³ / ₄
240,000 — 259,900	17
260,000 — 279,900	17 ¹ / ₄
280,000 — 299,900	17 ¹ / ₂
300,000 — 319,900	17 ³ / ₄
320,000 och däröver	18

De ändringar i Kungl. Maj:ts förslag till förordning om krigskonjunkturskatt, som riksdagen sålunda beslutat, giva otvivelaktigt i och för sig stöd för en icke oväsentlig höjning av det belopp, vartill Kungl. Maj:t beräknat ifrågavarande skatt för år 1916. Och även om hänsyn tages därtill att, på sätt departementschefen framhållit, beloppet kunnat bestämmas endast med ledning av rena sannolikhetsberäkningar, har bevillningsutskottet, som likvisst saknat möjlighet att för egen del verkställa några beräkningar rörande den sannolika avkastningen av ifrågavarande skatt, ansett en höj-

Utskottet.

Transport kronor 40,850,000: —

Transport kronor 40,850,000: —
ning av det föreslagna beloppet med en fjärdedel eller
1,800,000 kronor kunna ifrågasättas.

Utskottet hemställer sålunda,

att krigskonjunkturskatt må för
år 1916 beräknas till kronor 9,000,000: —

5:o.

Stämpelmedel.

Debiterade stämpelmedel, inberäknat arvsskatt, utgjorde:

år 1909	kronor	11,696,288: —
» 1910	»	15,567,026: —
» 1911	»	17,763,683: —
» 1912	»	17,431,457: —
» 1913	»	18,653,021: —

I vad mån de nu och under den senaste tiden rådande förhållandena utövat inverkan på denna skatttitel, framgår av följande redogörelse för inlutna stämpelmedel under åren 1913 och 1914:

	Inlutna stämpelmedel		De senare i procent av de förra
	under år 1913	under år 1914	
Januari—juli	11,505,057	10,724,621	93.22
Augusti	836,525	671,770	80.30
September	1,038,172	948,369	91.35
Oktober	1,978,399	1,907,549	96.42
November	1,393,145	1,025,526	73.61
December	1,415,361	1,363,367	96.32
Summa	18,166,659	16,641,202	91.60

Transport kronor 49,850,000: —

Transport kronor 49,850,000: —

Enligt i finansdepartementet utarbetade uppgifter för åren 1910—1913 å beloppet av de stämplat, som använts till nedannämnda handlingar, har detta belopp utgjort:

	1910	1911	1912	1913
Handlingar till lagfartsprotokoll	3,751,348	3,386,545	3,491,173	3,702,010
Handlingar till inteckningsprotokoll	750,212	652,980	691,754	690,751
Handlingar till äktenskapsförordsprotokoll	8,415	8,765	9,520	9,915
Handlingar till bouppteckningsprotokoll:				
Bouppteckningar	4,322,385	7,053,943	5,392,652	6,228,107
Testamenten, till vilka hänsyn ej tagits vid bouppteckningens stämpelbeläggning	1,197	1,521	681	687
Morgongåvobrev	52	48	660	6
Avhandlingar om lösöre köp	13,945	13,895	13,530	14,058
Summa kronor	8,847,554	11,117,697	9,599,970	10,645,534

Stämpelavgiften för spelkort, som utgör 50 öre för varje kortlek, har inbragt:

år 1909	kronor 159,810: 50
» 1910	» 169,551: —
» 1911	» 171,102: —
» 1912	» 172,078: —
» 1913	» 182,876: 50
samt år 1914	» 168,726: 09

Enligt kungl. förordningen den 15 augusti 1913 (Sv. Förf.-saml. nr 191) har från och med den 1 september 1913 en ändring i gällande förordning angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper trätt i kraft, varigenom nämnda avgift vid köp av aktier och banklotter höjts med 50 procent. Försäljningsbeloppet för ifrågavarande slag av stämplat har utgjort:

Transport kronor 49,850,000: —

	Transport kronor	49,850,000: —
år 1910	kronor 580,841: —	
» 1911	» 838,598: —	
» 1912	» 1,518,466: —	
» 1913	» 1,177,093: —	
samt år 1914	» 556,441: —	

Under de särskilda månaderna av åren 1913 och 1914 hava från statskontoret expedierats överlåtelsestämplor till nedannämnda värden:

	1913	1914	Den senare kolumnen i procent av den förra
Januari	151,698	100,625	66.33
Februari	110,370	53,941	48.87
Mars	86,744	59,700	68.82
April	124,987	50,138	40.11
Maj	101,690	73,620	72.40
Juni	97,881	69,203	70.70
Juli	80,416	103,608	128.84
Säger januari—juli	753,786	510,835	67.77
Augusti	46,020	12,404	26.95
September	97,988	17,225	17.58
Oktober	100,067	37,002	36.98
November	120,122	11,732	9.77
December	71,283	17,530	24.59
Säger augusti—december	435,480	95,893	22.02
Summa	1,189,266	606,728	51.02

Statskontoret, som i sin ovannämnda skrivelse meddelat förestående siffror till och med november 1914, har framhållit, att av tabellen framginge, att redan före kriget efterfrågan å ifrågavarande slag av stämplor minskats till ungefär $\frac{2}{3}$ av motsvarande belopp under föregående år, men att kriget sedermera åstadkommit en ännu större nedsättning. Om nedsättningen stannat

Transport kronor 49,850,000: —

Transport kronor 49,850,000: —
 vid 67.77 procent såsom under månaderna januari—juli, skulle värdet av under år 1914 expedierade överlåtelsestämplar hava uppgått till 805,966 kronor. Dessa siffror visade, att den tillbakagång, som börjat under år 1913, fortfarit under sistlidet år. Efter kriget hade man dock enligt statskontorets mening att motse en betydligt ökad livlighet även å detta område, och statskontoret ansåge, att man icke trädde försiktigheten för nära, om man för år 1916 beräknade ifrågavarande del av stämpeluppbörden till ungefär samma belopp som den faktiska uppbörden för år 1912 eller i runt tal 1,500,000 kronor. Statskontoret har vidare anfört:

»Den i stämpelmedelsinkomsten ingående arvs-
 skatten kan anses i ovanberörda, inom finansdeparte-
 mentet upprättade statistik representeras av de för bo-
 uppteckningar och testamenten angivna belopp eller
 således:

för år 1912	kronor 5,393,333
» » 1913	» 6,228,794.

Med ledning av 1913 års erfarenhet anser sig statskontoret kunna beräkna arvsskatten för år 1916 till 6,200,000 kronor.

Efter denna särskilda beräkning angående över-
 låtelsestämplar och arvsskatt, övergår statskontoret till
 övriga stämpelmedel. Dessa utgjorde:

år 1909	kronor 8,024,247: —
» 1910	» 10,662,603: —
» 1911	» 9,869,621: —
» 1912	» 10,519,658: —
» 1913	» 11,247,134: —.

Med hänsyn till det allmänna uppsving, varpå man efter krigets slut kan hoppas, torde ifrågavarande stämpeluppbörd kunna för år 1916 beräknas till åt-

Transport kronor 49,850,000: —

	Transport kronor	49,850,000: —
minstone samma belopp som för år 1913 eller i runt tal	kronor 11,300,000: —	
Lägges härtill överlåtelsestämplor	» 1,500,000: —	
och för arvsskatt	» 6,200,000: —	
erhålles	kronor 19,000,000: —»	

Statskontoret har, på grund av vad som nu anförts, föreslagit, att i riksstaten för år 1916 måtte med 19,000,000 kronor upptagas stämpelmedel (därav beräknad arvsskatt 6,200,000 kronor).

I sitt anförande till statsrådsprotokollet den 14 januari 1915 har departementschefen i detta ämne erinrat, att i 1915 års riksstat stämpelmedlen hade beräknats till 17,800,000 kronor, därav 6,000,000 kronor i arvsskatt, och har departementschefen vidare yttrat, att han icke hade något att erinra mot statskontorets beräkning av stämpelmedlen för år 1916. Departementschefen har vidare anført:

»Såsom jag redan nämnt och framdeles vid inkomstberäkningen för telegrafverket skall närmare utveckla, har jag emellertid för avsikt att i samband med förslag om höjning av vissa rikstelefonavgifter tillstyrka uttagandet från de enskilda telefonföretagen av en mot berörda avgiftsförhöjningar svarande särskild skatt, vilken synes mig böra givas formen av en stämpelavgift. Då denna skatt vid förberedande undersökningar beräknats inbringa omkring 1,100,000 kronor, torde stämpelmedlen i riksstaten för år 1916 få upptagas med ett sammanlagt belopp av 20,100,000 kronor.»

Enligt det statsrådsprotokoll över finansärenden, som i utdrag åtföljt förutnämnda, den 30 april 1915 dagtecknade proposition, nr 196, med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt, har chefen för finansdepartementet meddelat, att enligt vad chefen för civildepartementet upplyst förslaget till omreglering av rikstelefonavgifterna i flera hänseenden ansetts böra underkastas ytterligare granskning och bearbetning, vilka

Transport kronor 49,850,000: —

Transport kronor 49,850,000: —
 arbeten icke inom den närmaste framtiden hunne avslutas. Då en höjning av rikstelefonavgifterna sålunda ansetts icke för närvarande böra ifrågakomma, kunde uppenbarligen icke heller det i samband därmed under form av stämpelskatt ifrågasätta bidraget från de enskilda telefonföretagen upptagas såsom tillgång i 1916 års riksstat utan borde beräkningen av stämpelmedlen nedsättas till 19,000,000 kronor.

Under åberopande av nämnda yttrande har Kungl. Maj:t i förut omförmälda, den 30 april 1915 dagtecknade proposition, nr 197, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av en krigskonjunkturskatt m. m. föreslagit riksdagen besluta, bland annat, att stämpelmedlen skola i 1916 års riksstat beräknas till ett belopp av 19,000,000 kronor, i stället för vad i statsverkspropositionen i sådant avseende föreslagits.

Från statskontoret har inhämtats, att under år 1914 i stämpelmedel, inberäknat arvsskatt, influtit 16,777,529 kronor 81 öre.

Utskottet, som icke velat ifrågasätta någon sänkning av det av Kungl. Maj:t numera föreslagna beloppet, hemställer sålunda,

Utskottet.

att stämpelmedlen, därav beräknad arvsskatt 6,200,000 kronor, må för år 1916 beräknas till kronor 19,000,000: —

6:o.

Lastpenningarna.

Lastpenningarna, som i årets riksstat upptagits till 775,000 kronor, utgjorde enligt rikshuvudboken

år 1909	kronor 668,977: —
» 1910	» 703,793: —
» 1911	» 705,975: —
» 1912	» 751,318: —
» 1913	» 815,354: —
eller i medeltal för dessa fem år ...	» 729,083: —

Transport kronor 68,850,000: —

Transport kronor 68,850,000: —

Statskontoret har påpekat den tydliga stegrings-tendensen, som under förstnämnda fem år i medeltal uppginge till 36,594 kronor om året, men tillika erinrat, att de här ovan anförda inkomstbeloppen finge minskas med beloppet av restitutioner, vilket belopp dock kunde beräknas uppgå till högst omkring 3,000 kronor årligen.

Då skeppsfarten under de första åren efter kriget kunde väntas snarare över- än understiga vad den skulle blivit, om intet krig mellankommit, har statskontoret, med ledning av förestående siffror, beräknat lastpenningarna för år 1916 till 900,000 kronor.

Med detta belopp hava lastpenningarna också fått ingå i föreliggande statförslag.

Enligt meddelanden från generaltullstyrelsen debiterades lastpenningarna för år 1914 med 761,392 kronor och utgjorde:

	Ar 1914 Kronor	Ar 1915 Kronor
Under januari	73,012	89,484
» februari	40,262	59,553
» mars	52,614	64,722
Summa	165,888	213,759

Utskottet.

Under månaderna januari—mars 1915 hava således lastpenningarna belöpt sig till 47,871 kronor mera än under motsvarande tid år 1914.

Utskottet hemställer,

att lastpenningarna må för år
1916 beräknas till kronor 900,000: —

Transport kronor 69,750,000: —

Transport kronor 69,750,000: —

70.

Tullmedlen.

Tullmedlen hava enligt räkenskaperna influtit med:

år 1909	kronor 57,826,423: —
» 1910	» 60,163,662: —
» 1911	» 59,841,289: —
» 1912	» 63,575,495: —
» 1913	» 68,902,689: —

eller i medeltal för dessa fem år 62,061,912 kronor med en årlig ökning av i medeltal 2,769,067 kronor.

I ovanstående tabell är avdrag gjordt, icke blott för här ovan upptagna lastpenningar, vilka före år 1914 redovisats såsom tullmedel, utan även för avkortningar och restitutioner.

För år 1914 uppgingo tullmedlen efter avdrag för avkortningar och restitutioner till 58,216,861 kronor.

I riksstaten för år 1915 äro tullmedel upptagna till ett belopp av 73,500,000 kronor. Häruti ingå dock 6,000,000 kronor, vilka beräknats inflyta till följd av de höjningar i tullsatserna å tobak, som beslutats av 1914 års senare riksdag med anledning därav att den i Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för år 1915 beräknade inkomsten av statens tobaksmonopol 6,000,000 kronor icke med säkerhet kunde väntas ens till någon del inflyta under sagda år.

Enligt statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1915 yttrade departementschefen, att då tiden för tobaksmonopolets ikraftträdande dåmera blivit bestämd till den 1 juni 1915, vid vilken tidpunkt den provisoriska höjningen i tobakstullen alltså upphörde att gälla, kunde för år 1916 någon inkomst av nu ifrågasvarande slag icke påräknas.

Transport kronor 69,750,000: —

Transport kronor 69,750,000: —

För åren 1913 och 1914 har enligt meddelanden från generaltullstyrelsen tulluppbörden utgjort:

	År 1913	År 1914	Uppbörden 1914 i procent av uppbörden 1913
Under januari	4,975,792	5,467,027	109.87
» februari	4,851,313	5,117,622	105.49
» mars	5,491,605	5,919,211	107.79
» april	6,665,336	5,959,304	89.41
» maj	5,981,376	6,447,068	107.79
» juni	5,142,646	5,591,168	108.72
» juli	5,602,436	5,309,062	94.76
Säger januari—juli	38,710,504	39,810,462	102.84
» augusti	5,777,685	2,384,253	41.27
» september	6,619,744	3,422,354	51.70
» oktober	7,409,721	4,627,145	62.45
» november	6,872,307	4,851,926	70.60
» december	5,970,894	4,845,228	81.15
Säger augusti—december	32,650,351	20,130,906	61.66
Summa	71,360,855	59,941,368	84.—

Statskontoret har härvid anmärkt, att, om inga abnorma förhållanden inträtt under augusti—december 1914 utan uppbörden fortfarande, liksom under januari—juli samma år, blivit 2.84 procent högre än under år 1913, hela uppbörden för år 1914 hade belöpt sig till 73,387,503 kronor. Det borde observeras, att vid nu sist anförda siffror avdrag icke gjorts för lastpenningar och avkortningar.

Vidare har statskontoret anfört:

»Nu ifrågakvarande skattetitel är en av dem, på vilka det mellan främmande makter pågående kriget har en kraftig om än övergående inverkan i nedtryckande riktning. Man synes därför för beräkning av

Transport kronor 69,750,000: —

	Transport kronor	69,750,000: —
uppbörden under år 1916 kunna utgå från den här ovan angivna medeluppbörden för femårsperioden 1909—1913	kronor	62,061,912
och därtill lägga den ökning, som erfarenheten från samma tid giver vid handen. Egentligen borde denna ökning beräknas för fem år, d. v. s. den tid som ligger mellan mitten av förenämnda period och år 1916. Nödig försiktighet måste därför anses vara iakttagen, om man inskränker sig att beräkna ökning endast för fyra år, d. v. s. helt och hållet förbigår krigsåret. Man har då att lägga till	»	11,076,266
och erhåller således	kronor	73,138,178.

Vid förestående beräkning äro frånräknade alla avkortningar, däribland även tullverkets utgifter för beslagarandelar, tullstatens enskilda pensionsinrättnings andelar av böter samt tulltjänstemäns andelar av ersättning för vissa tjänstförrättningar. Då emellertid för dessa utgiftsposter från och med år 1915 uppföres ett anslag på tullverkets onkostnadsstat, bör till det beräknade beloppet av tullmedel för år 1916 läggas ett mot nämnda utgiftsposter svarande belopp, vilket av chefen för finansdepartementet beräknats till 500,000 kronor enligt det vid statsverkspropositionen till innevarande års första riksdag under rubriken »Inkomsterna» fogade statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1914. Statskontoret föreslår därför, att tullmedlen i riksstaten för år 1916 beräknas till 73,600,000 kronor.»

Med sistnämnda belopp hava tullmedlen också uppförts i förevarande förslag till riksstat.

Utskottet har inhämtat, att i tullmedel under januari—mars månader 1915 influtit 14,276,831 kro-

Utskottet.

Transport kronor 69,750,000: —

Transport kronor 69,750,000: —
 nor 52 öre. För samma månader 1914 utgjorde tull-
 medlen 16,503,860 kronor 11 öre.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran
 mot de anförda beräkningarna rörande denna bevilning,
 hemställer,

att tullmedlen må för år 1916
 beräknas till kronor 73,600,000: —

8:o.

Sockerskatten.

Statskontoret har angående sockerskatten, med
 erinran att den i budgeten ingår med det debiterade
 beloppet efter avdrag av avkortningar, i sin förutnämnda
 skrivelse den 12 december 1914 anført följande:

»Enligt den av 1905 års lagtima riksdag antagna
 beskattning av socker skulle för allt socker, som efter
 den 1 september 1906 inom riket tillverkades eller dit
 infördes, vid sockrets utlämnande till fritt bruk erläggas
 en skatt med 13 öre för kilogram. För socker, som
 till riket infördes, skulle därjämte erläggas tull enligt
 tulltaxan. 1908 års riksdag höjde emellertid skattesat-
 sen för åren 1909—1911 till 15 öre, för år 1912 till
 15 1/2 öre och för tiden därefter till 16 öre för kilogram.

Enligt verkställda beräkningar utgjorde den årliga
 sockerkonsumtionen i riket:

år 1901—1902	råsocker	106,004	ton
» 1902—1903	»	107,681	»
» 1903—1904	»	110,824	»
» 1904—1905	»	108,530	»
» 1905—1906	»	118,494	»
» 1907	raffinad	117,525	»
» 1908	»	116,686	»
» 1909	»	99,726	»
» 1910	»	116,826	»

Transport kronor 143,350,000: —

			Transport kronor	143,350,000: —
år	1911	raffinad	124,592	»
»	1912	»	126,504	»
»	1913	»	130,307	»

eller för 5-årsperioden 1909—1913 i medeltal 119,591 ton med en årlig medelökning av 7,645 ton.

Skatten var i 1913 och 1914 års riksstater uppförd med ett belopp av 20,000,000 kronor. På grund av stegring i konsumtionen, vilken i sin mån ansågs främjas av den genom nådiga kungörelsen den 12 september 1913 (Svensk Författningssamling nr 216) gjorda nedsättning i tullen för socker, föreslog statskontoret dess upptagande i 1915 års riksstat till 21,500,000 kronor, vilket även, i enlighet med av Eders Kungl. Maj:t framställd nådig proposition, blev av riksdagen beslutat.

Under januari—november innevarande år hava till fritt bruk utlämnats 124,709 ton. Om under innevarande månad utlämnas lika mycket som under december månad nästlidet år eller 9,313 ton, skulle sammanlagda kvantiteten av till fritt bruk under år 1914 utlämnat socker uppgå till 134,022 ton.

Den i länen debiterade skatten har, enligt meddelande från kontrollstyrelsen, intill nästlidna månads slut utgjort 19,491,412 kronor. Förutsatt att under innevarande månad skatten skulle debiteras med lika stort belopp som under samma månad nästlidet år eller 1,459,237 kronor, skulle årets uppbörd kunna beräknas till 20,950,649 kronor.

Genom tullverket har enligt meddelande från generaltullstyrelsen under januari—november månader innevarande år debiterats sockerskatt med 339,188 kronor. Om motsvarande uppbörd under innevarande månad blir lika stor som under december 1913 eller 15,108 kronor, kommer den genom tullverket debiterade sockerskatten för hela året att uppgå till 354,296 kronor. Läggas detta belopp till det ovan anförda, finner man,

Transport kronor 143,350,000: —

Transport kronor 143,350,000: —
att totaluppbörden å ifrågavarande skattetitel kan för innevarande år beräknas till 21,304,945 kronor.

Då konsumtionen fortfarande stegras, torde sockerskatten, som i 1915 års riksstat upptagits till 21,500,000 kronor, för år 1916 kunna beräknas till 22,000,000 kronor.»

Förslaget till riksstat upptager jämväl det sålunda förhöjda beloppet.

Utskottet.

Bevillningsutskottet har inhämtat, att sockerskatt under år 1914 debiterats med 21,249,332 kronor 25 öre och influtit med 20,572,813 kronor 3 öre. Skatten har under januari—mars månader 1915 debiterats med 4,505,780 kronor 56 öre och inbetalts med 5,357,332 kronor 41 öre, samt för samma tid 1914 debiterats med 4,630,832 kronor 41 öre och inbetalts med 5,124,242 kronor 82 öre.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att sockerskatten må för år 1916
beräknas till kronor 22,000,000: —

9:o.

Brännvinstillverkningsskatt.

Statskontoret har uppgivit, att brännvinstillverkningen i riket utgjort

år 1909	liter 40,355,244
» 1910	» 39,221,751
» 1911	» 36,797,482
» 1912	» 41,744,395
» 1913	» 45,244,045

eller i medeltal för dessa fem år 40,672,583 liter.

Medeltalet för femårsperioden 1908—1912 utgjorde 39,727,650 liter.

Transport kronor 165,350,000: —

Transport kronor 165,350,000: —

Enligt vad utskottet från kontrollstyrelsen inhämtat har tillverkningen under år 1914 uppgått till 38,791,007.7 liter och under januari—mars månader innevarande år till 2,733,947.2 liter. För samma månader 1914 utgjorde tillverkningen 18,773,440.3 liter. Den betydande nedgången under första kvartalet 1915 i jämförelse med samma tid 1914 beror givetvis på det av Kungl. Maj:t genom kungörelse den 15 december 1914 utfärdade förbudet mot brännvinstillverkning, omfattande bland annat förstberörda kvartal.

Beträffande tillverkningskatten har statskontoret meddelat följande översikt av femårsperioden 1909—1913:

	Influten skatt	Avkortnin- gar och restitutioner	Statsverket behållet
år 1909	22,486,704	3,323,684	19,163,020
» 1910	24,413,892	2,781,389	21,632,503
» 1911	24,410,473	2,554,277	21,856,196
» 1912	24,211,832	1,563,766	22,646,066
» 1913	23,791,111	1,501,654	22,289,457

Enligt av utskottet från statskontoret inhämtade upplysningar belöpte sig skatten år 1914 efter avdrag av restitutioner till 20,734,793 kronor 95 öre.

I sin inkomstberäkning för år 1915 föreslog statskontoret, med hänsyn till de i rikets större städer pågående åtgärder för reglering av brännvinsförsäljningen, icke någon höjning av det för 1914 beräknade beloppet 21,300,000 kronor. Enligt skrivelse nr 282 (sid. 16) ansåg 1914 års senare riksdag hänsynen till den av statskontoret omförmälda regleringen av brännvinsförsäljningen böra, icke minst sedan denna reglering vunnit stöd i vissa på Kungl. Maj:ts förslag av samma års riksdag genomförda ändringar i gällande brännvinsförsäljningsförordning, föranleda nedsättning av det av statskontoret och Kungl. Maj:t för ifrågavarande in-

Transport kronor 165,350,000: —

Transport kronor 165,350,000: —
 komstittel beräknade beloppet, detta alldeles oavsett den inverkan, som rubbningarna på det ekonomiska området kunde antagas utöva. Riksdagen fann i sådant hänseende en nedsättning med 1,300,000 kronor vara påkallad och beräknade sålunda brännvinstillverknings-skatten för år 1915 till 20,000,000 kronor.

Under erinran härom har statskontoret vidare an-
 fört följande:

»Under förutsättning att kontrollområden, enligt nådiga förordningen av den 25 sistlidne september, komma att i stor utsträckning successivt fastställas, så att vid ingången av år 1916 större delen av landet är indelat i kontrollområden, vilkas gränser stöta intill varandra, synes en nedsättning vara påkallad även för år 1916, och kan statskontoret i sådant avseende meddela, att från representativt håll bland de krafter, som verka för ovan omförmälda reglering av brännvinsförsäljningen, under nyssnämnda förutsättning uttalats den åsikt, att nedsättningen kunde beräknas till minst 33 $\frac{1}{3}$ procent, möjligen 40 à 45 procent. Statskontoret har dock icke ansett sig kunna räkna med en så hastig minskning redan till år 1916 och har därför ansett sig böra stanna vid en nedsatt beräkning av 17,000,000 kronor.»

Sistnämnda belopp har ock ingått i föreliggande förslag till riksstat.

Utskottet.

Utskottet hemställer likaledes,

att brännvinstillverknings-skatten
 må för år 1916 beräknas till kronor 17,000,000: —

Transport kronor 182,350,000: —

Transport kronor 182,350,000: —

10:o.

Punschskatten.

Denna skatt, vilken utgår med 60 öre för varje liter punsch, som utlämnas till försäljning, uppfördes i 1904—1906 årens riksstater med 1,300,000 kronor. Efter det vid 1906 års riksdag en särskild stämpelavgift till enahanda belopp som för punsch stadgats även för arrak och rom, höjdes beräkningen för år 1907 till 1,500,000 kronor, med vilket belopp titeln sedermera varit i 1909—1912 års riksstater uppförd. På grund av inkomsttitelns jämna stegring föreslog statskontoret i sina underdåniga utlåtanden angående inkomstberäkning för åren respektive 1913 och 1914, att titeln måtte upptagas med förhöjda belopp respektive 1,700,000 kronor och 1,800,000 kronor, vilka förslag blevo av Kungl. Maj:t och riksdagen bifallna. I 1915 års riksstat beräknades skatten till samma belopp som för 1914 eller 1,800,000 kronor.

Skatten inflöt

år 1911 med	kronor	1,743,532: —
» 1912 »	»	1,838,119: —
» 1913 »	»	1,956,992: —
samt år 1914 med	»	2,155,983: —

Statskontoret, som approximativt beräknat sistnämnda års skatt till 2,096,276 kronor, har ansett den samma utan fara kunna i 1916 års riksstat upptagas med ett till 2,000,000 kronor förhöjt belopp.

Denna beräkning har ock följts i förevarande förslag till riksstat.

Utskottet, som inhämtat, att under januari—mars månader 1915 i punschskatt influtit 421,744 kronor

Utskottet.

Transport kronor 182,350,000: —

Transport kronor 182,350,000: —
 10 öre, under det att för samma tid 1914 skatten ifråga
 uppgått till 449,159 kronor 47 öre, hemställer,

att stämpelavgiften för försäljning
 av punsch, arrak och rom för år 1916
 må beräknas till kronor 2,000,000: —

11:o.

Maltskatten.

Under de år, som förflutit, sedan nu gällande
 maltskattesats fastställdes, har å denna skattetitel

	influtit kronor	avkortats eller restituerats kronor	åt stats- verket behållits kronor
år 1910	5,369,027	214,899	5,154,128
» 1911	5,289,219	229,797	5,059,422
» 1912	5,168,853	255,769	4,913,084
» 1913	5,510,820	273,953	5,236,867
» 1914	5,777,875	301,269	5,476,606

Statskontoret, som approximativt beräknat 1914
 års uppbörd till 5,717,666 kronor, har vidare anfört
 följande:

»Skattebeloppet för den malt, som under tillverk-
 ningsåret 1 oktober 1913—30 september 1914 använts
 till svagdricka, för vilken skatt tillverkarna enligt 8 §
 1 mom. i Eders Kungl. Maj:ts nådiga förordning an-
 gående tillverkning och beskattning av maldrycker
 den 7 augusti 1907, sådan samma paragraf lyder enligt
 nådiga förordningen den 20 augusti 1909, äga att er-

Transport kronor 184,350,000: —

Transport kronor 184,350,000: —
 hålla restitution, kan enligt erfarenheten från föregående år antagas uppgå till omkring 270,000 kronor. Om från ovannämnda 5,717,666 kronor drages restitutionssumman 270,000 kronor, uppkommer det belopp av 5,447,666 kronor, vartill maltskatten kan beräknas uppgå för år 1914. Statskontoret hemställer, att ifrågavarande skattetitel må i riksstaten för år 1916 beräknas till 5,400,000 kronor.»

Med sistnämnda belopp har också titeln ifråga blivit i förslaget till riksstat för år 1916 uppförd.

Utskottet, som inhämtat att under januari—mars 1915 maltskatt debiterats med 1,387,635 kronor 5 öre, under det att skatten för samma månader 1914 uppgått till 1,284,828 kronor 40 öre, får hemställa,

Utskottet.

att maltskatten må för år 1916
 beräknas till..... kronor 5,400,000: —

12:o.

Brännvinsförsäljningsmedel.

Brännvinsförsäljningsmedlen, som, enligt den lydelse 25 § i gällande förordning angående försäljning av brännvin erhållit genom kungl. förordningen den 18 juli 1913 (Sv. Förf.-saml. nr 197), numera tillfalla statsverket, hava med ett belopp av 18,300,000 kronor upptagits i 1915 års riksstat bland »egentliga statsinkomster», underavdelningen »tullar och acciser».

De hava för nedannämnda år uppgått till följande belopp:

Transport kronor 189,750,000: —

	Transport kronor	189,750,000: —
år 1910	kronor	16,831,708: —
» 1911	»	19,051,380: —
» 1912	»	19,426,838: —
» 1913	»	19,379,662: —

eller i medeltal för dessa fyra år 18,672,397 kronor.

Enligt vad utskottet inhämtat från kontrollstyrelsen hava ifrågavarande medel för år 1914 belöpt sig till omkring 17,800,000 kronor.

Statskontoret har angående denna skattetitel an-
fört, bland annat, följande:

»Från det håll, varom här ovan under brännvins-
tillverkningskatten förmäls, har uttalats den mening,
att en nedsättning av mer än 20 procent försiktigtvis
borde beräknas i fråga om brännvinsförsäljningsmedlen.
Statskontoret, som visserligen anser sannolikt, att
dessa medel mera direkt än brännvinstillverkningskatten
komma att påverkas av de pågående åtgärderna för
reglering av brännvinsförsäljningen, har dock icke funnit
sig böra antaga en större minskning av konsumtionen,
än att förevarande skattetitel bör kunna beräknas till
ett belopp av 16,000,000 kronor.

I detta sammanhang får statskontoret fästa upp-
märksamheten på att i det föregående beräknats bränn-
vinstillverkningskatt

till	kronor	17,000,000: —
punschskatt	»	2,000,000: —
maltskatt	»	5,400,000: —
brännvinsförsäljningsmedel	»	16,000,000: —

Summa kronor 40,400,000: —.

Då denna summa understiger 41,900,000 kronor
och endast överskottet utöver sistnämnda belopp till-
kommer statsverkets fond av rusdrycksmedel enligt 1 §
i nådiga förordningen angående denna fond den 18 juli
1913 (Sv. Förf.-saml. nr 199), läser intet anslag å riks-

Transport kronor 189,750,000: —

Transport kronor 189,750,000: —
statens utgiftssida till utgifter för kapitalökning till nämnda fond erfordras.»

Enligt statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1915 yttrade departementschefen beträffande brännvinsförsäljningsmedlen:

»I likhet med statskontoret är jag av den åsikten, att de ändrade försäljningsförhållandena för år 1916 komma att orsaka en icke obetydlig nedgång i inkomsterna under nu ifrågavarande skattetitel. Den av statskontoret i dylikt hänseende beräknade minskningen av 2,300,000 kronor synes mig icke i och för sig för stark. I anledning av en av nykterhetskommittén i skrivelse den 12 december 1914 gjord framställning har jag emellertid för avsikt att framdeles i och för proposition till riksdagen framlägga förslag om en ändring i brännvinsförsäljningsförordningen i syfte att införa strängare kontroll å brännvinsbolagens rörelse, varigenom statsverket skulle tillföras ökade inkomster av brännvinsförsäljningsmedlen. Denna inkomstökning torde för år 1916 kunna beräknas icke komma att understiga 1,500,000 kronor; och har jag därför ansett mig kunna i mitt förslag till riksstat för sagda år upptaga brännvinsförsäljningsmedlen till ett belopp av 17,500,000 kronor.

Summan av de fyra sist omförmälda inkomstitlarna, brännvinstillverkningsskatt, punschskatt, maltskatt och brännvinsförsäljningsmedel, utgör enligt min beräkning 41,900,000 kronor eller det högsta belopp, som enligt förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel den 18 juli 1913 av ifrågavarande titlar får disponeras för statsregleringsändamål. Någon avsättning till rusdrycksfonden av medel från merberörda inkomstitlar skulle sålunda för år 1916 förekomma endast ifall de verkliga inkomsterna komme att överstiga de beräknade.»

Med 17,500,000 kronor har också titeln ifråga blivit i förslaget till riksstat för år 1916 uppförd.

Utskottet.

Riksdagen har numera genom bifall i huvudsak till Kungl. Maj:ts proposition nr 81 beslutat sådana ändringar i brännvinsförsäljningsförordningen, som ställa brännvinsbolagen i avseende å deras förvaltning under överinseende av kontrollstyrelsen. Bevillningsutskottet, som delar departementschefens uppfattning, att med stöd härav bör kunna upptagas ett högre belopp under förevarande inkomstitel än det av statskontoret ifrågasatta, har dock funnit det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet väl högt beräknat och ansett försiktigheten bjuda, att detsamma nedsättes med 1 miljon kronor.

Transport kronor 189,750,000: —

Utskottet får sålunda hemställa,

att brännvinsförsäljningsmedlen
må för år 1916 beräknas till kronor 16,500,000: —

13:o.

Tobaksskatt.

Statskontoret har i sin ovanberörda skrivelse föreslagit, att tobaksskatten i 1916 års riksstat måtte upptagas med 6,000,000 kronor.

Enligt statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1915 yttrade chefen för finansdepartementet följande:

»Genom den höjning i prisläget å tobaksvaror, som inträtt till följd av de vid 1914 års senare riksdag vidtagna provisoriska ändringarna i tobakstullen, har tillfälle beretts för statsverket att efter monopolets ikraftträdande, vare sig i form av ökad skatteavkastning eller ökad utdelning å statens stamaktier i monopolbolaget, erhålla större inkomst av tobaksmedel än som förut beräknats. Utredning i detta ämne har igångsatts, men är ännu icke avslutad. Redan nu synes dock av utred-

Transport kronor 206,250,000: —

Transport kronor 206,250,000: —

ningen framgå, att berörda inkomst kommer att uppgå till minst 10 miljoner kronor. Då inkomstens fördelning på de olika inkomsttitlarna i utredningens nuvarande skick icke kan angivas, torde i förslaget till riksstat få upptagas ett belopp av 10 miljoner kronor under provisorisk titel 'inkomst av tobaksmonopolet'.»

Sedan berörda utredning numera blivit slutförd, har Kungl. Maj:t uti en den 19 mars 1915 dagtecknad proposition, nr 112, med förslag till ändrad lydelse av 18 § i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, föreslagit riksdagen besluta, att från och med den 1 januari 1916 skulle i varje tobaksvaras priskurantpris skatt ingå med ett belopp, som motsvarar nedanstående procent av priskurantpriset, nämligen:

för cigarrer och cigarrecigarretter	20	procent
» cigarretter	30	»
» karvad tobak	20	»
» spinn-, press- och rulltobak	20	»
samt » snus	25	»

Enligt vad tobaksskattekommitterade beräknat, skulle med tillämpning av de sålunda föreslagna skattesatserna och med utgångspunkt från den beräknade konsumtionen för år 1916, tobaksskatten för sagda år utgå med de belopp, som följande tabell utvisar:

	Priskurantpris kr.	Skattesats proc.	Skattebelopp kr.
Cigarrer och cigarrecigarretter.....	16,200,000	20	3,240,000
Cigarretter	11,160,000	30	3,348,000
Röktobak	1,890,000	20	378,000
Tuggtobak	2,250,000	20	450,000
Snus	11,970,000	25	2,992,500
	43,470,000	23.9	10,408,500

Transport kronor 206,250,000: —

Transport kronor 206,250,000: —

I anslutning till nämnda beräkning har Kungl. Maj:t uti en likaledes den 19 mars 1915 dagtecknad proposition, nr 113, angående upptagandet i 1916 års riksstat av inkomsten av statens tobaksmonopol, föreslagit riksdagen besluta, att å inkomstsidan i 1916 års riksstat skulle — i stället för det i innevarande års statsverksproposition under provisorisk titel »inkomst av tobaksmonopolet» upptagna beloppet 10,000,000 kronor — uppföras, så vitt nu är i fråga, omedelbart efter brännvinsförsäljningsmedlen under titeln »tobaksskatt, *bevillning*» ett belopp av 10,400,000 kronor.

Utskottet.

Riksdagen har numera, med bifall till vad bevillningsutskottet i betänkande nr 32 hemställt, bifallit Kungl. Maj:ts ovanberörda proposition nr 112 utom i vad angår beskattningen av cigarrer och cigarreigarretter, för vilka den i monolförordningen angivna skattesatsen 15 procent bibehållits. Med utgångspunkt från tobaksskattekommittéens ovan intagna, av departementschefen åberopade beräkningar, mot vilka bevillningsutskottet icke haft något att erinra, föranledes av riksdagens sålunda fattade beslut en nedsättning med i runt tal 800,000 kronor av det för tobaksskatten i propositionen nr 113 föreslagna beloppet, 10,400,000 kronor.

Utskottet får sålunda hemställa.

att tobaksskatt må för år 1916
beräknas till kronor 9,600,000: —

I Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för år 1916 äro samtliga nu behandlade bevillningar tillika med inkomstiteln *mantalspenningar* uppförda under rubrikerna **A. Egentliga statsinkomster. I. Skatter.** Under förutsättning ej mindre att riksdagen godkänner bevillningsutskottets ovan intagna förslag än även att inkomstiteln *mantalspenningar* i riksstaten uppföres med det

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —
 av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, 850,000 kronor,
 kommer totalsumman under berörda rubrik skatter i
 den av riksdagen beslutade riksstaten att uppgå till
 216,700,000 kronor.

14:o.

Postmedlen.

I Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för år 1916 återfinnas, liksom i riksstaten för innevarande år, postverkets inkomster under rubriken »B. Inkomster av statens produktiva fonder. Statens affärsverksamhet.» Under nämnda rubrik har såsom inkomstsiffra utförts *överskottet* mellan postverkets bruttoinkomster och driftkostnader, och postmedlen upptagas alltså numera i riksstaten till beräknad *nettoinkomst* och icke, såsom före år 1912 varit fallet, till beräknad bruttoinkomst.

I fråga om postverket uppvisade 1915 års inkomststat följande siffror:

inkomster, <i>bevillning</i>	28,690,000 kronor
driftkostnader.....	24,690,000 »
överskott	4,000,000 kronor.

Generalpoststyrelsen har i skrivelse den 30de september 1914 med förslag till beräkning av postverkets inkomster för år 1916 anfört bland annat följande:

»Verkets *sammanlagda inkomster* för år 1913, som i staten för nämnda år upptagits till 25,610,000 kronor, hava i verkligheten uppgått till 25,705,057 kronor,

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000:—
 innefattande således en ökning av 95,057 kronor ut-
 över den beräknade.

Inkomsterna av den inrikes postvärelsen under
 10-årsperioden 1904—1913 framgå närmare av efter-
 följande tabell:

Inkomsterna av inrikes postvärelsen.

År	1:a halv- året	Ök- ning %	2:a halv- året	Ök- ning %	Hela året	Ök- ning %	Medeltal årlig in- komst per 5-års- period	Medeltal år- lig ökning i % per 5-års- period	År	Medeltal halvårsök- ning i % per 5-års- period	
1904	8,058,500	3.8	8,173,700	5.2	16,232,200	4.5	—	—	—	—	—
1905	8,526,200	5.8	8,500,700	4.—	17,026,900	4.9	—	—	—	—	—
1906	8,925,900	4.69	9,027,900	6.2	17,953,800	5.44	—	—	—	—	—
1907	9,554,000	7.04	9,593,200	6.26	19,147,200	6.65	17,177,870	—	—	—	—
1908	9,699,600	1.52	9,712,500	1.24	19,412,100	1.38	17,954,440	4.57	1904—08	4.57	4.58
1909	10,036,500	3.47	10,849,200	11.7	20,885,700	7.59	18,885,140	5.19	1905—09	4.5	5.88
1910	10,355,800	3.18	10,963,900	1.06	21,319,700	2.08	19,743,700	4.63	1906—10	3.98	5.29
1911	11,279,300	8.92	11,387,100	3.86	22,666,400	6.82	20,686,220	4.8	1907—11	4.82	4.82
1912	12,029,300	6.65	11,995,100	5.34	24,024,400	5.99	21,661,660	4.67	1908—12	2.75	4.64
1913	12,506,800	3.96	12,520,500	4.38	25,026,300	4.17	22,784,500	5.23	1909—13	5.24	5.27
1904—1913 i medel- tal = 4.90			1904—1913 i me- deltal = 4.92			1904—1913 i me- deltal = 4.90.					

Transport kronor 215,850,000:—

Transport kronor 215,850,000: —

För första halvåret 1914 hava inkomsterna av inrikes rörelsen uppgått till 13,450,300 kronor, vilket utgör en ökning å motsvarande inkomster under samma halvår 1913, kronor 12,505,800, av 944,500 kronor eller 7.55 procent. Denna över förväntan stora stegring torde till ej oväsentlig del hava härrört av särskilda, tillfälliga omständigheter, med vilka man icke under vanliga förhållanden kan räkna.

Beträffande hela år 1914 — för vilket i det den 25 september 1913 avgivna förslag till inkomstberäkning upptagits en inkomstökning av 4.5 procent — synes man, med hänsyn till rörelsen under första halvåret, kunnat, under normala förhållanden, antaga, att en avsevärt högre ökning skulle inträda.

Det i början av nästlidna augusti månad utbrutna världskriget med i följd därav uppkomna avbrott i den allmänna internationella samfärdseln har haft en betydande inverkan på det inhemska affärlivet. På grund av nämnda avbrott samt de inom landet vidtagna åtgärder såväl i militärt avseende som i fråga om krediternas ordnande ävensom en del andra omständigheter har ej blott handelsomsättningen inom riket än även export och import lidit synnerligt avbräck och i samband därmed en omfattande depression inträtt i industri och fabriksdrift. Och allt detta har haft till följd en nedgång i poströrelsen, som till högst väsentlig del är beroende på förhållandena i avseende å handel och näringar. Det visar sig således, att exempelvis influtna medel för åtgångna frankotecken vid postkontoren i Stockholm 1 och Stockholm 2 samt Göteborg 1 och Malmö 1 för augusti månad 1914, i stället för att, såsom eljest kunna hava beräknats, visa en ej obetydlig ökning, minskats med respektive 18.37 procent, 23.91 procent, 30.99 procent samt 19.16 i förhållande till augusti månad 1913.

Den inrikes rörelsen i sin helhet, som för juli månad 1914 visade en ökning av 5.8 procent i jämförelse med samma månad 1913, företer för augusti må-

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —
nad 1914 en minskning av icke mindre än 8.17 procent i förhållande till augusti 1913.

Under nuvarande förhållanden måste det därför få anses vara en särdeles vanskligh uppgift att med någon större grad av tillförlitlighet bedöma krigets inflytande på affärslivet och näringarna ens för den närmaste tidsperioden, och ännu svårare är att säga, huruvida och i sådant fall i vilken mån man må, före eller efter krigets slut, kunna förvänta och beräkna en större livaktighet inom vissa områden eller uppåtgående konjunkturer i allmänhet med därav betingad återverkan på poströrelsens storlek.

Genom vidtagande från statsmakternas sida av åtgärder i syfte att lätta det tryck, som åtföljde krigstillståndet, torde det allmänna affärsläget inom landet kunna sägas hava under de sista veckorna undergått en ej ringa förbättring. Också visa de utredningar, som styrelsen verkställt beträffande första och andra tiodagsperioderna av innevarande september månad i stort sett en avgjord tendens till ökning av poströrelsen i olika grenar i förhållande till näst föregående månad. Även om man torde böra räkna med en viss nedgång i rörelsen i motsats till vad eljest skulle hava ägt rum, torde man dock hava anledning förvänta och hoppas, att denna nedgång skall inom icke alltför lång tid minskas, och att rörelsen inemot slutet av året skall uppvisa stegring, låt vara icke i så hög grad, som under normala förhållanden skulle hava varit fallet.

Med hänsyn vidare till den stora ökningen i den inrikes poströrelsen under innevarande års sju första månader, anser generalpoststyrelsen, att man bör för hela år 1914 kunna räkna med en ökning av i genomsnitt högst 4 procent, vilket innebär en ökning i medeltal per månad för sista halvåret av 0.45 procent.

Inkomsterna av den inrikes rörelsen skulle efter denna beräkningsgrund uppgå till 26,027,400 kronor, d. v. s. en ökning med 1,001,100 kronor i jämförelse med år 1913 men en minskning med 207,800 kronor i

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —
förhållande till det i den år 1913 avgivna inkomstberäkning upptagna inkomstsiffror för år 1914.

I fråga om inkomsterna av inrikes rörelsen för år 1915, förut likaledes beräknade med en ökning av 4.5 procent, torde, i betraktande av vad ovan anförts, försiktigheten bjuda att räkna med en avsevärt lägre ökningsprocent. Och det vill synas styrelsen icke vara välbetänkt att räkna med högre procentsiffror än 2.5 procent å den för år 1914 nu beräknade, reducerade inkomstsiffran. Att generalpoststyrelsen för innevarande år ansett sig kunna räkna med så hög ökningssiffror som 4 procent beror uteslutande på den oväntat höga stegringen i inkomsterna för årets sju första månader.

Inkomsterna av inrikes rörelsen för år 1915 skulle med ovan angivna beräkningsgrund av 2.5 procent ökas med 650,700 kronor och uppgå till 26,678,100 kronor, utgörande en minskning i det förut i staten för samma år beräknade motsvarande belopp, kronor 27,415,800, med 737,700 kronor.

För år 1916 åter lär man utan större betänkligheter kunna beträffande den inrikes rörelsen räkna med en ökning av 3.5 å 4 procent. Styrelsen anser sig emellertid icke nu böra beräkna högre inkomstökning än 3.5 procent, särskilt med hänsyn till vad även vid föregående tillfällen framhållits, nämligen att man näppeligen vid så stora summor, som det nu är fråga om, kan påräkna, att inkomsterna allt framgent skola ökas med lika hög procent som då summorna voro lägre.

Inkomsterna av inrikesrörelsen för år 1916 anser styrelsen alltså böra upptagas till ett belopp av 27,611,800 kronor, innebärande en ökning av 933,700 kronor i förhållande till den beräknade motsvarande inkomsten för år 1915.

Vad åter vidkommer inkomsterna av den *utrikes rörelsen*, är det, såsom ligger i sakens natur, till följd av det genom världskriget uppkomna läge ännu svårare att beräkna dessa inkomster än inkomsterna av inrikesrörelsen.

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —

Utrikesrörelsen under år 1913, som i den år 1913 avgivna inkomstberäkning beräknats till i runt tal 668,500 kronor, har medfört en inkomst av omkring 678,800 kronor.

Inkomsterna fördela sig på följande sätt:

Ökningen av utrikesrörelsen för år 1913, som i inkomstberäkningen för samma år upptagits till 4.75 procent, har i verkligheten utgjort 6.11 procent. Vad innevarande år vidkommer giver den utredning, som nu kunnat åstadkommas, vid handen, att ökningen beträffande första halvåret jämväl uppgått till belopp, överstigande 6 procent av inkomsterna för motsvarande halvår 1913.

Enligt erfarenheten från föregående år plägar Sveriges vinstandel i följd av utrikes rörelsen för första halvåret utgöra i det närmaste samma belopp, som inflyter för andra halvåret. Juli månad kan i regel betraktas såsom en medeltalsmånad, med en inkomst av $\frac{1}{12}$ av hela inkomsten för året. På grund härav torde man kunna antaga, att inkomsterna av utrikes rörelsen för januari—juli 1914 utgöra $\frac{7}{12}$ av samma inkomster för hela året 1913, eller kronor 396,000, med tillägg av 6 procent kronor 23,800, eller sammanlagt 419,800 kronor.

I anslutning till den ovan meddelade redogörelsen för den utrikes paket- och postanvisningsutväxlingen under augusti månad 1914 torde vara att befara, att Sveriges inkomster av utrikes rörelsen för denna månad komma att uppgå till ett jämförelsevis mycket obetydligt belopp. Genom det utnyttjande av land- och sjötransportmöjligheter till återupptagande och uppdrivande av handelsutbytet samt de anordningar i övrigt, som i hithörande hänseenden vidtagits, kan emellertid, enligt vad uttalats från vederbörande postdistrikt, antagas, att den utrikes paketrörelsen snart nog kommer om icke i sina normala banor, så dock att visa en avsevärd stegring. Och i viss mån kan törhända detsamma

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —
 sägas beträffande den utrikes postanvisningsutväxlingen
 i dess helhet.

Då man emellertid i detta fall har att räkna
 med nog så obestämda faktorer och ett bakslag när som
 helst kan befaras, vågar generalpoststyrelsen för sin del
 vid den inkomstberäkning av den utrikes rörelsen för
 årets fem sista månader, som nu måste uppgöras, icke
 räkna med en högre inkomstsiffra, än som, så vitt nu
 kan bedömas, under alla förhållanden synes kunna upp-
 nås, och vilken siffra generalpoststyrelsen anser böra
 bestämmas till 105,200 kronor.

Inkomsterna av utrikes rörelsen för hela året 1914
 skulle enligt denna beräkning komma att uppgå till
 525,000 kronor.

Beträffande år 1915 torde icke kunna beräknas, att
 de första månaderna skola komma att visa så synner-
 ligen gott resultat. Emellertid lär man kunna för-
 vänta, att, om hänsyn toges till hela året 1915, detta
 skall bringa svenska postverkets inkomster av utrikes
 rörelsen upp till åtminstone samma belopp som år 1914
 eller till 525,000 kronor.

Vad slutligen år 1916 vidkommer, lär med all
 sannolikhet kunna förväntas en ökning med minst 3
 procent å samma rörelse. Inkomsterna av utrikes rörel-
 sen under år 1916 skulle med denna beräkningsgrund
 uppgå till 540,800 kronor eller i avrundat tal 540,000
 kronor.

Postverkets *samtliga* inkomster under de sist för-
 flutna fem åren hava uppgått till följande belopp:

år 1909	kronor	19,951,000: —	ökning =	5.51	procent
» 1910	»	21,905,318: —	»	=	4.45 »
» 1911	»	23,260,148: —	»	=	6.18 »
» 1912	»	24,664,104: —	»	=	6.04 »
» 1913	»	25,705,057: —	»	=	4.22 »

Sammanlagda procenttalen av inkomstökningen för
 5-årsperioden uppgå alltså till 26.40 procent eller i

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —

genomsnitt per år 5.28 procent. Motsvarande genomsnittsprocent för åren 1908—1912 var 4.67. Ökningsprocenten är dock sedan år 1911, såsom synes, i sjunkande, och belöpte sig för år 1913 till endast 4.22.

Sedan numera blivit bestämt, att postverket från och med nästa år skall övertaga bestyret med stämpelförsäljningen, torde hänsyn härtill böra tagas vid inkomstberäkningarna. Enligt 31 § av den nya stämpelförordningen skola alla direkta utgifter för stämpelväsendet omedelbart avföras å det å riksstatens sjunde huvudtitel uppförda förslagsanslaget till stämpelomkostnader. Den ökning av postverkets allmänna driftkostnader, som uppkommer genom stämpelväsendets handhavande, men icke är av natur att såsom därav direkt föranledd utgift kunna avföras å anslaget till stämpelkostnader, skall emellertid såsom en med verkets egentliga verksamhet icke sammanhörande utgift, enligt vad uttalats till vederbörande statsrådsprotokoll, gottskrivas postverket för varje år till ersättande av anslaget till stämpelomkostnader. Beträffande denna icke såsom direkt utgift för stämpelväsendet synliga ökning av driftkostnader, som skäligen är att tillskriva verkets befattning med stämpelväsendets handhavande, har densamma, med utgångspunkt från 1911 års förhållanden, uppskattats till omkring 30,000 kronor, i vad rör särskilt arbetet å postanstalterna. Härtill komma emellertid utgifterna för personal i styrelsen, inbegripet avlöning av de föreslagna två nya kvinnliga postexpeditörer, som uteslutande skulle sysselsättas med arbete för stämpelväsendet, vikariatsersättning och vissa expenser m. m., vilka utgifter sammanlagt torde kunna beräknas, efter 1911 års förhållanden, till över 10,000 kronor.

Denna summa bör, i händelse av bifall till generalpoststyrelsens samtidigt härmed avgivna förslag angående anställande, huvudsakligen för stämpelgöromål, å postverkets huvudkassa av en revisor och bokhållare, ökas med den väsentliga delen av dennes avlöning.

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —

Då den i rikshuvudboken debiterade stämpelupp-
börden ökats från 19,507,214 kronor 45 öre år 1911
till 20,610,013 kronor 9 öre år 1913, kommer givetvis
postverkets personal att alltmer och mer förorsakas
ökat arbete med stämpelväsandets handhavande, vadan
de belopp, som skola ersättas postverket för arbetet
genom dess personal med stämpelväsendet — att utgå
av det för ändamålet anvisade anslag — synas general-
poststyrelsen böra beräknas

för år 1915 till	45,000 kronor,
» » 1916 »	50,000 »

Postverkets *samtliga inkomster* skulle alltså komma
att belöpa sig till

under år 1914

för den inrikes rörelsen	kronor 26,027,400: —
» » utrikes »	» 525,000: —
Summa kronor 26,552,400: —	

under år 1915

för den inrikes rörelsen	kronor 26,678,100: —
» » utrikes »	» 525,000: —
» stämpelförsäljningen	» 45,000: —
Summa kronor 27,248,100: —	

under år 1916

för den inrikes poströrelsen	kronor 27,611,800: —
» » utrikes »	» 540,000: —
» stämpelförsäljningen	» 50,000: —
Summa kronor 28,201,800: —	

Generalpoststyrelsen föreslår, att postverkets *samt-
liga inkomster* för år 1916 beräknas till i runt tal
28,200,000 kronor.

I detta belopp torde ock kunna anses inräknade
de sportelandelar, som för året redovisas till postverket.»

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —

I generalpoststyrelsens samtidigt avgivna underdåniga förslag till postverkets stat samt för driftkostnader år 1916 beräknades dessa till 25,035,000 kronor.

Statskontoret har i sin skrivelse den 12 december 1914 anfört följande: »Mot beräkningen av driftkostnaderna har statskontoret intet att erinra. Vad däremot bruttoinkomsterna angår, synes det statskontoret anmärkningsvärt, att generalpoststyrelsen nu föreslår desamma till endast 28,200,000 kronor för år 1916, ehuru de i riksstaten för år 1915, i överensstämmelse med generalpoststyrelsens underdåniga skrivelse den 1 sistlidne maj, upptagits till 28,690,000 kronor. Förklaringen till detta förhållande synes vara generalpoststyrelsens hänsyn till det nu pågående kriget. Då emellertid statskontoret, såsom redan sagts, utgår från antagandet, att mera normala förhållanden återinträtt ungefär vid mitten av år 1915, och då man har all anledning att förmoda, att depressionen under kriget skall följas av en ökad livaktighet efter dess slut ej minst å det område, varom nu är fråga, anser statskontoret, att bruttoinkomsterna under år 1916 böra kunna beräknas efter den normala utvecklingsprocenten av $4\frac{1}{2}$ per år eller således, om man utgår från 1913 års inkomstbelopp 25,705,057 kronor till ett belopp av 29,175,240 kronor. Härtill kommer den av generalpoststyrelsen till 50,000 kronor beräknade ersättningen från anslaget (VII F 6) till stämpelomkostnader. Det sålunda erhållna beloppet, 29,225,240 kronor, synes kunna avrundas nedåt till 29,200,000 kronor.

Uppbringandet av inkomsterna till anförda belopp kräver möjligen å andra sidan någon ökning av driftkostnaderna. I sådant hänseende torde dock en ökning från föreslagna 25,035,000 kronor till 25,200,000 kronor vara fullt tillräcklig. Nettoinkomsten skulle då, liksom i riksstaten för år 1915, bliva 4,000,000 kronor.

På grund av vad statskontoret nu anfört hemställer statskontoret om ifrågavarande inkomstitels uppdragande i riksstaten för 1916 med

inkomster, <i>bevillning</i> kronor	29,200,000: —
driftkostnader	» 25,200,000: —
överskott	kronor 4,000,000: —.»

Transport kronor 215,850,000: —

Transport kronor 215,850,000: —

I anslutning härtill har chefen för finansdepartementet i sitt anförande till statsrådsprotokollet den 14 januari 1915 yttrat:

»Då det av statskontoret tillämpade beräknings sättet synes mig stå i nära överensstämmelse med de vid inkomstberäkningarna i allmänhet följda grunderna samt det inkomstresultat, vartill statskontoret kommit, på de av ämbetsverket anförda skälen bör kunna godtagas, finner jag mig kunna förorda, att postverkets inkomster för år 1916 beräknas i enlighet med statskontorets hemställan. Enligt vad chefen för civildepartementet meddelat, kommer detta icke att föranleda honom att föreslå någon ökning i de av generalpoststyrelsen beräknade driftkostnaderna för år 1916, 25,035,000 kronor. Det för statsregleringsändamål disponibla överskottet å postverkets rörelse synes sålunda för år 1916 kunna upptagas till 4,165,000 kronor.»

Med sistnämnda belopp ingå dessa medel ock i den nu föreslagna riksstaten.

Enligt från generalpoststyrelsen meddelad upplysning utvisar postverkets huvudbok för år 1914:

inkomster	kronor	26,671,188: 76
driftkostnader	»	22,761,331: 36
överskott	kronor	3,909,857: 40.

I överensstämmelse med vad departementschefen sålunda anført äro i Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för år 1916 följande siffror upptagna för postverket:

inkomster, <i>bevillning</i>	kronor	29,200,000: —
driftkostnader	»	25,035,000: —
överskott	kronor	4,165,000: —

Under erinran att riksdagen numera till driftkostnader anvisat ett belopp av 25,021,200 kronor, får utskottet, som anser att härav icke bör föranledas någon höjning av den av Kungl. Maj:t beräknade nettoinkomsten, hemställa,

 Transport kronor 215,850: —

Utskottet.

	Transport kronor	215,850,000: —
a)	att postverkets bruttoinkomster måtte för år 1916 beräknas till 29,186,200 kronor, samt	
b)	att för statsverket disponibelt överskott från postverket för år 1916 må beräknas till	kronor 4,165,000: —
	Summa kronor	220,015,000: —.

Stockholm den 22 maj 1915.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.
